

GÓRNOŚLĄZAK

Pismo codzienne, poświęcone sprawom ludu polskiego na Śląsku.

GORNOSLĄZAK

wychodzi 6 razy w tygodniu i kosztuje miesięcznie 3,— zł.

Przez lud — dla ludu!

TELEFON nr. 1414.

OGŁOSZENIA

oblicza się na wiersze milimetrowe. — Wiersz milimetry kosztuje 15 groszy. Wiersz reklamowy 60 groszy

REDAKCJA i EKSPEDYCJA
znajduje się w Katowicach Rynek 12.

Nr. 51.

Katowice, piątek 2-go marca 1928

Rok 27.

Odpowiedź Litwy.

Warszawa. (PAT). Rząd polski otrzymał następującą odpowiedź od Litewskiego prezesa rady ministrów Woldemarasa.

Panie Ministrze! Notę Pana z dnia 9 lutego 1928 r. otrzymałem dnia 13 lutego. W odpowiedzi mojej z dnia 16 stycznia na pismo Pana z dnia 11-go stycznia 1928 r. prosiłem Pana o wyjaśnienie następujących punktów:

1. Rząd Polski zobowiązał się pozwolić wydalonemu przez niego w listopadzie 1927 r. osobom powrócić do swego miejsca zamieszkania. Zobowiązanie to nie zostało wypełnione pomimo niejednokrotnej interwencji rządu litewskiego.

2. Zgodnie z zobowiązaniem, przyjętem przez Rząd Polski w Genewie bandy wojskowe t. zw. „litewskie”, organizowane i utrzymywane przez Rząd Polski w Lidzie dla rzucenia ich na terytorium niepodległej Litwy miały być rozwiązane. W odpowiedzi swej zachował, pan Panie Ministrze całkowite milczenie w poruszonej sprawie.

3. dla przyspieszenia pertraktacji litewsko-polskich, przewidzianych w rezolucji Ligi Narodów prosiłem Pana o szczegóły co do umów, jakie miały być zawarte pomiędzy Litwą a Polską. Prośba ta została również całkowicie pominięta milczeniem w odpowiedzi Pana.

4. ponieważ Liga Narodów samorzutnie zaofiarowała swą pomoc przy rokowaniach litewsko-polskich, o ile obie strony sobie tego życzą, prosiłem Waszą Ekszelencję o wypowiedzenie się co do tego, gdyż przyjmując tę pomoc strony zainteresowane powinnyby porozumieć się z delegatem Ligi Narodów co do daty i miejsca, któreby mu najbardziej odpowiadały dla pertraktacji. Nie raczył Pan również udzielić mi odpowiedzi w tym przedmiocie.

W ten sposób kwestie zasadnicze, poruszone w mojej notce pozostały nadal bez odpowiedzi ze strony Pana. Natomiast poświęca Pan całe swe uwagi uwypukleniu dwóch kwestyj, które zmuszony byłem wysunąć. Ponieważ mylnie interpretował Pan treść naszych rozmów podczas wymienionych przez nas wizyt grzecznościowych, zarzucając mi niedotrzymanie danych przeze mnie obietnic, widziałem się zmuszonym przypomnieć Panu treść naszych rozmów. Unikając wynowiedzenia się co do niektórych punktów, ustalonych w trakcie tych wizyt, ogranicza się Pan do wynowiedzenia życzenia, aby przyszłe nasze rozmowy były stenografowane i zaprotokołowane. Co do mnie nie mam w tej mierze

żadnych zastrzeżeń. Dwie kwestje, które wysunąłem w poprzedniej notce, polegały na przeciwstawieniu przeze mnie autentycznego tekstu Ligi Narodów. Uważa Pan za stosowane cytaty zdeklarowania nazwać interpretacją prawa indywidualnego Ligi Narodów. Nie mogę iść za Pańskim przykładem, tembardziej, że Wasza Ekszelencja przywłaszcza sobie prawo interpretowania rezolucji Rady Ligi, chociaż prawo takie nie przysługuje żadnemu z członków Ligi. Jednakże nie mogę ukryć mego zdziwienia wobec zupełnie niespodziewanego zakończenia Pańskiej noty. Wasza Ekszelencja zapytuje mnie, czy rząd litewski zamierza zastosować się do rezolucji Rady Ligi Narodów. Przyznaję, że pytanie to zdaje mi się być zupełnie zbędne, skoro odpowiedź na nie dana była na publicznej sesji Rady Ligi w dniu 10 grudnia 1927 r. równocześnie przez Litwę i przez Polskę. Wreszcie chcę w notce Pana zająć się jeszcze jedną sprawą, która nie została dla mnie zrozumiana. W notce poprzedniej wyliczył Pan 4 kwestje, co do których chce pertraktować z rządem litewskim. Otóż obecnie proponuje Pan rozpoczęcie natychmiast rokowań w celu ustanowienia stosunków normalnych dla dobrego sąsiedztwa między Polską i Litwą. Nie mam dostatecznej pewności, że zrozumienie Pana w 4 powyższych kwestiach pokrywało się z kwestią normalnych stosunków, które Pan obecnie proponuje jako przedmiot rokowań. Dlatego po drugiej notce Pańskiej już nie wiem wcale, o jakich kwestiach Pan chce dyskutować w czasie naszej przyszłej konferencji, ani też do jakiego rozwiązania tych kwestyj Pan zmierza.

Z drugiej strony zupełne milczenie Pana co do kwestyj, które wobec Pana wysunąłem wskazuje, że wymiana not, zamiast lepiej przygotować ustne rokowania jeszcze bardziej je gmatwa. W tych warunkach dalsza wymiana not staje się bezskuteczna. Wobec tego w imieniu rządu litewskiego mam zaszczyt przedłożyć Panu następujące propozycje:

1. prosić Ligę Narodów o obiecaną pomoc przy pertraktacjach; jeśli się Pan na to zgodzi, ustalić delegata Ligi, datę i miejsce.

2. jeśli z jakichkolwiek względów sprzeciwia się Pan tej pomocy, rząd litewski gotów jest rozpocząć ustne rokowania w dniu 30 marca w Królewcu.

Zechce Pan przyjąć Panie Ministrze zapewnienie mego najwyższego szacunku. Profesor Woldemaras, prezes Rady Ministrów i minister spraw zagranicznych.

Odpowiedź Mussoliniego.

Rzym. (PAT.) Premier Mussolini odpowie w sobotę na zapytania grupy deputowanych w związku z przemówieniem kancera Seipla.

Zuchwały napad na kasiera.

Baranowice. (PAT). We środę dokonano napadu na kasiera Monopoli Państwowego Józefa Suchackiego. Napastnik wyrwał Suchackiemu teczkę, zawierającą 34½ tys. zł. i zbiegł. Pościg nie dał rezultatów.

Mała koalicja niezadowolona.

Genewa. (PAT). Potwierdza się wiadomość, że w najbliższą sobotę odbędzie się w Genewie konferencja ministrów spraw zagr. Małej Ententy: Benesa, Titulescu i Marinkowicza. Celem konferencji jest m. i. omówienie sprawy zajęcia stanowiska w kwestji przemysłnictwa kulomiotów w SS. Gotthard.

Zgon słynnego generała włoskiego.

Rzym. (WTB.) Marszałek Diaz, który był podczas wojny światowej głównodowodzącym armją włoską nad rzeką Isonzo, zmarł na gripę. Zasłużony wódz liczył 67 lat.

Obowiązek Polaków wobec Polski.

Ks. biskup dr. Władysław Bandurski wystosował do kongresu ludowego w Kielcach pismo następujące:

„Do walk partyjnych i waśni politycznych, jakimi szarpana jest dziś Rzeczpospolita Polska, nie mam zamiaru się mieszać, ale dobro ogólne mając na myśli, poczuwam się do obowiązku, zebrany uczestnikom kongresu ludowego przypomnieć, że tak, jak w czasie wojny, tak i w dobie wyborów, które często na wewnętrzna zamieniają się wojnę, obowiązują Przykazania Boskie i Wielka Chrystusowa Zasada Społecznej Miłości, o czym pięknie nasz Skarga powiada: „Poganie nie mieli o miłości ku braciom rozkazania od Boga, jeno sam rozum, a my tak surowy, tak pilny Boga naszego o tym mandat mamy.” „Rozkazuje Wam, abyście się spólnie miłowali, tak jakom ja Was umiłowal.” „A jako Panie? — Jam zdrowie i życie za was i za wszystkich położył i Wy tak bratry swoje miłujcie.”

O tem Chrześcijanie i Katolicy przy wyborach muszą pamiętać, aby się przeciwstawili „wielkiemu rozerwaniu serc ludzkich i potarganiu jedności i miłości i zgody sąsiedzkiej”.

Nie wolno kurczyć miłości Ojczyzny pamięcią tylko o swojej wyłącznie ziemi, o swoim jedynie województwie. Prawdziwą plagą jest ciasne pojęcie o obowiązkach względem kraju, ten patriotyzm prowincjonalny. Nie tylko własny powiat, nie tylko skrawek ziemi, ale cała Rzeczpospolita, dobro całego państwa, musi leżeć na sercu każdego prawego Polaka i obywatela.

Nie można mówić, jak mówiono: „Dobry człowiek, ale Mazur, ale Litwin, ale Rusin, trzeba mówić: „Dobry człowiek, bo dobry obywatel Najjaśniejszej Rzeczypospolitej Polskiej!!

I o tem muszą wszyscy dziś pamiętać, że władzy i rządowi musi być użyczony posłuch, wedle orzeczenia Pisma Bożego, że „wszelka władza od Boga”. Ulegały tej władzy liczne pokolenia polskie, podczas niewoli, mimo, iż władze zaborcze niszczyły wiarę, język i obyczaje Narodu Polskiego.

Dziś jest władza i rząd swój własny, polski, do którego nadaremnie od wieku wyciągały ramiona pokolenia polskie, jest rząd, który rozumie doskonale, czym jest wiara katolicka i Kościół dla Narodu i Państwa, który poimuje doskonale obowiązki swoje względem obywateli różnych narodowości i wyznań, które składają się na całość Państwa Polskiego. W Polsce trzeba jednej Wielkiej Mszy — jednego Wielkiego Serca, jednego Silnego Rządu, któryby trwałością swoją mógł przed całym światem świadczyć o sile i mocy potęgi Państwa Polskiego.

Z gabinetami, co po tygodniach i miesiącach upadały, nikt się w świecie nie liczy...

Z Rządem, który trwa latami, każde z Wielkich Państw pragnie współpracować.

Liczy się z dzisiejszym Rządem silnym i mocnym cały świat dyplomatyczny i liczą się z Wielkim człowiekiem, jakiego wydała Meczeńska i Bohaterska Ziemia Wileńska, wybitniejsza jednostka w świecie katolickim, chrześcijańskim i dyplomatycznym.

Idea Wielka i Potężna — a nie mała, niech Wam przyświeca w tej poważnej dobie — a Bóg niech Wam Błogosławi w pracach, podjętych dla dobra i chwały Polski.

Z pozdrowieniem i oddaniem.

Dr. Władysław Bandurski, biskup.

Wilno, 24 lutego 1928 r.

Uważamy, że piękne i słuszne słowa ks. biskupa dr. Wł. Bandurskiego powinny być wzięte bardzo do serca i do rozwagi nas Polaków, zamieszkujących Śląsk.

Ustąpienie posła polskiego w Niemczech.

Warszawa. „Ekspres Poranny” donosi, że dotychczasowy poseł w Berlinie, Olszowski ustąpi w najbliższym czasie ze swego stanowiska. Co do następcy nie zapadła jeszcze decyzja.

Wznowienie rokowań polsko-niemieckich.

Warszawa. (WTB). Obydwaj delegaci do rokowań dłuższą naradę co do wznowienia rokowań. Omówiono szczegółowo techniczną stronę rokowań, poczem dr. Hermes wyjechał z powrotem do Berlina.

Wypowiedzenie taryf w przemyśle Śląska Opolskiego.

Zabrze. (WTB). Metalowe Związki Zawodowe Śląska Opolskiego wypowiedziały z dniem 29 lutego na dzień 31 marca taryfę o czasie pracy i zarobkach robotniczych w śląskim przemyśle hutniczym jak również taryfę o czasie pracy i zarobkach robotniczych w metalowym przemyśle Śląska Opolskiego.

Każda dzielnica Polski ma swoje odrębności. Zależy to od położenia geograficznego, zatrudnienia mieszkańców i historycznego rozwoju.

Nie jest to jakaś rzeczka niezwykła. W Niemczech, we Francji, w Anglii widzimy to samo. W najbliższych nam Niemczech państwa południowe, za linia Menu położone, n. p. Bawaria, do dziś bronią tego, co ich różni od Prusaków i dbają o zachowanie pewnych odrębności praw i cech dla swojego kraju.

Jednakże dzielnicowość ta nie powinna nigdy o tem zapominać, co stanowi podstawę politycznego bytu dzielnicy, o państwie, do którego należy. Wszystkie dzielnice Polski stanowią państwo polskie. Państwo polskie jest jak ciało, którego poszczególnymi członkami są dzielnice. Poszczególne członki ciała mają swoją autonomię, atoli tylko dzięki sile całości. Od całości zależy jest rozwój także i każdego z członków.

Dla tego każda dzielnica, przede wszystkim zważać powinna na dobro całego państwa, bo to jest źródło także i jej życia i pomyślności.

Słuszne odrębności ziemi i ludności górnośląskiej muszą być respektowane przez państwo. Lecz władza na nie nie powinien osłabiać wzroku na to, co jest koniecznością państwową i wobec czego wszelkie odrębności ustąpić muszą.

Przegląd polityczny

Praca zamiast grzywny.

Ministerstwo sprawiedliwości opracowało projekt rozporządzenia Prezydenta o zamianie kary grzywny lub aresztu na pracę. W myśl tego projektu, ukarani mogliby przy robotach publicznych odrobic grzywnę lub areszt. Przeciw temu projektowi wystąpiło ministerstwo robót publicznych, wychodząc z założenia, że aresztanci byłiby w tym wypadku konkurencją dla bezrobotnych. — Wobec powyższego projekt upadł.

Ilu wychodźców może wejść do Stanów Zjednoczonych?

Rząd Stanów Zjednoczonych ustanawia z roku do roku, ilu wychodźców z różnych krajów może wpuścić do kraju. Przyszłego roku zestawienia tego nie zrobiono. Natomiast na rok 1928-29 liczby właśnie ogłoszono. Są one ważne od 6-go lipca 1928.

Z Polski może wejść do Stanów w tym roku 6090 ludzi. Z Niemiec 24918. Z Litwy 492. Z Rosji 3540. Z Irlandji 17.427. Z Anglii 65.894. Z Czechosłowacji 2.726. Z Węgier 1181. Z Włoch 5.989 itd.

Dziwne odwołanie.

Kilkanaście dni temu wpłynęło do Rady Ligi Narodów pismo rządu albańskiego, proszące o pomoc dla Albanji. Wtedy stały włoski podsekretarz generalny w Genewie, Paolucci, pojechał do Rzymu i przedstawił Mussoliniemu tę sprawę. To było 21 lutego. W trzy dni później w biurze Rady Ligi Narodów otrzymano depezę z stolicy Albanji, Tirany, a w niej wyraźne wywołanie wniosku o pomoc. Rząd albański tłumaczy się, iż nie ma kogo wysłać jako swego przedstawiciela do Genewy.

Oczywiście, że rząd włoski opiekujący się Alban-

Dnia 27 lutego 1928

nabyłem drogą kupna wraz z całym zapasem towarów

Skład Delikatesów

MAX GROSSKREUZ

KATOWICE, ul. Dyrekcyjna 5.

Celem przeorganizowania urządzam

od dnia 1 do 15 marca b. r.

Wielką wyprzedaż

nabytych i pozostałych towarów.

Nadzwyczajna okazja dla wszystkich gospodyń Górnego Śląska.

Wojciech Nowakowski.

ja, wymógł na rządzie albańskim, ażeby wniosek odwołał. Widocznie nie chce dopuścić, aby Liga Narodów wtrącała się w sprawy albańskie.

Sowieckie pogotowie wojenne.

Jak donoszą z Moskwy do Londynu, jubileusz dziesięciolecia armii czerwonej rozpoczął się 23 lutego wielką paradą wojskową w Moskwie i Petersburgu. Przyjmowało w niej udział 60 nowych aeroplanów zbudowanych ze składki pod wezwaniem „Nasza odpowiedź Chamberlainowi”. Z powodu tego jubileuszu ofiarowano szereg nagród i przywilejów najstarszym czerwonym wojownikom w zakresie pensji i dodatków. Asygnowano 10.000.000 rubli na polepszenie bytu czerwonych oficerów. Bałtycka flota i szereg poszczególnych osób (Kalinin, Ryków, Petrowskij, Mikołaj, Unszlicht) otrzymali order „czerwonego sztandaru”.

Z powodu uroczystości dowódcy armji zwrócili się do czerwonych szeregów z odezwaniami, kończącymi się wezwaniem do gotowości do wojny. Woroszyłow oświadczył między innymi:

W chwili obecnej mamy na polskiej granicy 40 kulomiotów na kilometr; podczas gdy w czasie wojny 1924 r. mieliśmy ich tylko 11. Na dywizję przypada 325 kulomiotów. Za carskich czasów było 24.

Unszlicht podkreśla: — „Zbliża się chwila nieuniknionego konfliktu robotników z kapitalistami. Komunistyczna partja poprowadzi was w tej walce do zwycięstwa”.

Moskiewska „Prawda” ogłasza grubym drukiem: „Jesteście rycerzami bez strachu i skazy i dlatego nie nawiadza was imperjaliści. Wiedźcie jednak, że za wami stają niezwyciężone bataliony Międzynarodówki”.

Najlejszy angielski mąż stanu.

Tak nazywa głos publiczny nowego angielskiego ambasadora w Paryżu Williama Tyrella. I tego właśnie męża, siedzącego u steru głównego polityki angielskiej wysłano do Paryża. Widocznie ma ten do spełnienia bardzo ważne zadanie.

Jakie to zadanie? Anglja widzi, że Stany Zjednoczone Ameryki dzięki zyskanemu przez wojnę bogactwu, przeważać zaczyna potęgę Anglii. Dawniej Anglja posiadała największą flotę. Dzisiaj Stany bu-

dują tyle okrętów, że za krótki czas będą ich miały więcej, niż Anglja. Panowanie zatem Anglii na morzach jest nie tylko zagrożone, lecz skrócone.

Z drugiej strony rząd angielski widzi, że Francja i Niemcy zbliżają się coraz więcej do siebie. Na polu gospodarczym doszło między temi państwami do ścisłych sojuszków w dziedzinie przemysłu soli potasowych, żelaza i chemji. Dalsze zblizenia gospodarcze są prawdopodobne. Z tego gospodarczego skojarzenia Francji i Niemiec może powstać wielka potęga, groźna w danym razie dla Anglii.

Zadaniem Tyrella w Paryżu jest postarać się w zgrabny sposób o to, aby Anglja stała się udziałowcem w spółce francusko-niemieckiej. Głównie z tego powodu, ażeby Stany Zjednoczone miejsca w tej spółce nie zajęły. Chodzi więc o bardzo wielką sprawę dla Anglii.

Głód jako skutek wojny domowej.

Od kilku lat trwająca wojna domowa, przyniosła ludności to, co w długiej wojnie jest nieuniknione, głód. Wojska to jednego, to innego generała, wyjadają, gwałtem odbierając, wszelką żywność mieszkańcom. Sama zaś ludność, nie widząc korzyści ze swojej pracy, nie uprawia dostatecznie pól, szczególnie też gdy brak jej ziarna na zasiew. Do tego wszystkiego dochodzi jeszcze susza, a potem obfitym deszczem w r. 1927, a co pozostało z plonów. Zniszczyła szarańcza, Kłeska głodu są dotknięte prowincje Szantung, południowej Szihli i przeważna część Honanu.

O tem, aby rząd chiński pospieszył z pomocą głodnym, niema mowy. Rząd ciągle się zmienia z zmieniającymi się wojskami. Generałowie myślą o wyżywieniu wojska, a nie dbają o ludność cywilną. Jeżeli mieszkańcy sami sobie nie dopomogą, muszą zginąć. Więc pomagają sobie tak, iż sprzedają za byle co domy, gospodarstwa i ziemię i wychodzą do Mandżurji. Cztery miliony ludzi jest w drodze. Przewdziwa to wędrówka narodów.

Walka Indji o niepodległość.

Do Indji przyjechała komisja pod przewodnictwem Simona. Zadaniem jej jest zbadać, czy wprowadzone w roku 1921 przez Anglie reformy w ustroju państwowym Indji można i należy dalej rozszerzyć i to w kierunku zaprowadzenia w Indjach parlamentarnego sposobu rządzenia. Komisję tę spotkała nader niemiła niespodzianka. Oto w Kalkucie, Bombaju i Madrasie wyszły jej naprzeciw procesje narodowców hinduskich z czarnymi chorągiewkami. Przyszło do starć, zakończonych przelewem krwi.

Powitanie komisji angielskiej było demonstracją przeciwko Anglii. Nacjonalisci hinduscy pragną, aby Anglja opuściła Indje. W ten sposób uzyskałaby one wolność polityczną.

Nie można się dziwić tym objawom. Indje liczą 300 milionów ludności a mimo to pozostają w zależności od Anglii. Bez jej zgody nie mogą się ruszyć.

Od końca wojny ruch narodowy w Indjach wzmógł się bardzo. Nie dość już im większej swobody pod panowaniem Anglii. Żądają zupełnej wolności bez Anglii.

Dla Anglii jest to sprawa bardzo wielkiego znaczenia. Bowiem bogactwo Indji, wyzyskiwane przez rząd angielski, mnoży od dawna potęgę Anglii.

ALEKSANDRA RUDZIANKA

Tajemnica Wawrzyńca

(Powieść obyczajowo-ludowa.)

8) —o— (Ciąg dalszy.)

Żona jego słuchała tych pocieszających słów z dobrośliwym uśmiechem i pobyłaniem.

Wreszcie skończył się skromny posiłek i nadeszła pora spoczynku. Marynia pocałowała rodziców na dobranoc i udała się do swojego pokoiczku. Otworzyła jeszcze raz swoją skrzynkę, by się przekonać, czy koperty są na tem samem miejscu. Marynia przywazywała się do najdrobniejszej rzeczy, a te śliczne, drogie koperty, sprawiały jej niemałą przyjemność.

Marynia zmówiła pacierz wieczorny i położyła się do łóżeczka, ale w żaden sposób nie mogła zasnąć. W główce swojej układała i obmyślała cudowny projekt, który jej się wydawał tak olbrzymi, że odbierał jej w zupełności możność snu. Piękna pani nieznajoma rzekła do niej: „Napiszesz mi zaraz”. Ale w jaki sposób? Biedne dziecko nie miało ani papieru, ani pióra, ani atramentu. A gdyby się tak rodzice dowiedzieli, toby wszystko przepadło. A jednak bieda była duża, większa niż kiedykolwiek. Dziś znowu poszli spać, głodni. Długo się biedziła Marynia nad znalezieniem skutecznego sposobu i w końcu znalazła go. Zaraz jutro opowie wszystko siostrze Paulinie w szkółce a ona napełni jej dobrze poradzi. Zadowolona ze siebie, wkrótce zasnęła.

Zbudziła się wczesnym rankiem i zaraz otworzyła skrzynkę, wyjęła jedną kopertę, włożyła ją między kartki starej i nieznosnej gramatyki, którą zawsze zabierała do szkoły. O godzinie ósmej udała się na ulicę do Wilhelma, a podczas nauki była bardzo uważna,

nie mówiąc, nie śmiała się, nie ruszała się zupełnie, tak jak tego wymagały przepisy szkolne.

Siostra Paulina miała wygląd bardzo zimny i ostry. Mówiła mało i posługiwała się prawie zawsze dziwną książką drewnianą, która przy zatraskiwaniu wydawała osobliwy odgłos. Każde takie uderzenie oznaczało co innego: wstawać, śadać itp. Siostra Paulina potrafiła się jednak uśmiechać i wtedy łagodniał jej wzrok, a cała twarz nabierała wyrazu słodczy, iście macierzyńskiej.

Marynia była jedną z jej najlepszych uczennic. Zawsze grzeczna i pilna sprawiała swej nauczycielce dużo radości. Dzisiaj cierpliwość małej dziewczynki była wystawiona na ciężką próbę. Musiała poczekać, aż dzieci opuściły klasę i dopiero wtedy udała się do siostry Pauliny i opowiedziała jej wszystko. Na dowód pokazała jej kopertę i wizytówkę hrabiny.

Siostra Paulina słuchała opowiadania z wielkiem zainteresowaniem i wreszcie orzekła, że zaraz jutro będzie trzeba hrabinie napisać. Obiecała jej dać papieru, pióro nowe i czas.

Szczęśliwe dziecko powróciło do rodziców i któżby w to uwierzył, wieczorem schowała kopertę do starej gramatyki i włożyła ją pod poduszkę. Nawet w nocy nie chciała się z nią rozstać i tak, jak starej przyjaciółce opowiadała jej, co chce hrabinie napisać.

Na drugi dzień udała się z wielkim pośpiechem do szkoły. Dostała arkusz papieru listowego i usiadła w osobnej ławce, by pisać list i by jej nikt nie przeszkadzał. Pomimo, że z wielką starannością się przykładała do pracy, to jednak zrobiła plamy. Kiedy wszystko skończyła, złożyła arkusz i włożyła do koperty. Po skończonej nauce, zaniósł swój ważny list do domu hrabiny. Oddała go bardzo wysokiemu i grubemu mężczyźnie, który był tak wspaniale wystrojony, że Marynia mimo woli uczuła lek. Zdziwiła się mocno, że był od tego, by otwierać i zamykać drzwi pałacu.

Człowiek ten zdawał się nie zwracać najmniejszej uwagi na małą dziewczynkę w niebieskim fartusku. Wziął podany list z miną roztargnioną i zupełnie obojętną, widocznie był do tego przyzwyczajony. Coś go jednak zdziwiło mocno, bo przyglądał się naraz Maryni. Koperta listu była bardzo elegancka i droga, a pismo na niej niewprawne i dziecięce. Podejrzywał coś niezwykłego, i z tego może powodu, zaniósł list od razu na pierwsze piętro; sam był ciekawy, co by to znaczyło.

Młody lokaj odebrał dziwny list, położył go na srebrną tacę i zaniósł go od razu hrabinie do jej saloniku; tak, jakśmy to słyszeli.

Po przeczytaniu prośby swojej małej protegowanej, pani Gabriela czuła się od razu mniej nieszczęśliwą i zaczęła spokojnie rozmyślać nad wszystkimi dobrodziejstwami, które jej Bóg tak hojnie obdarzył. Miała najlepszego człowieka za ojca, miała miłą córeczkę, o złotem serduszk. Myślała również o materialnych korzyściach. Zamieszkiwała wspaniałą pałacową obojętnie, podczas gdy inni musieli się zadowolić małym mieszkaniem, bez światła, bez powietrza. Miała dużo służby, doskonale wyćwiczonej, która nawet najmniejsze jej zachcianki spełniała, miała śliczne konie, które przemieszczały ją w najodleglejsze okolice Paryża; stół jej uginał się pod najwykwintniejszymi potrawami, najlepsze towarzystwo ubiegało się o nią; a mimo wszystko jeszcze się skarżyła.

Gabriela uczuła się bardzo winna i bardzo niewdzięczną względem Boga i względem ludzi. Jej nieszczęście rzeczywiste było złagodzzone uczuciem macierzyńskim, dziecięcym i ogólnym dobrobytem. W Paryżu wszyscy znajomi ją kochali, a kiedy wyjeżdżała do swego majątku w Bretanii, ludzie, którzy ją jeszcze pamiętali dzieckiem, witali ją zawsze z radością i miłością.

(Dalszy ciąg nastąpi.)

WIADOMOŚCI ZE ŚLĄSKA

Plątek

2

marca

Święto Włóczy i Gwoździ
Chrystusa Pana.

Św. Heleny, ces. * 247, † 328.

Św. Symplicjusza, pap., * 483.

SUCHE DNI.

SŁOW.: RADOSEAW.

Przebodli ręce moje i nogi moje; policzyli wszystkie kości moje. Psalm XXI. 17. 18.

Jako złoto w piecu próbował ich i jako ofiarę całopalenia przyjął ich. (Madr. III. 6.)

Zdanie: Jakże los nasz piękny, wzniosły!
Gdzie idziemy — same głogi,
Gdzieśmy przeszli — różne wzrosty,
Więc nie schodźmy z naszej drogi.

Kalendarz astronomiczny: Słońce wschodzi o godzinie 6.31, zachodzi o godzinie 17.21. — Księżyc wschodzi o godz. 12.25, zachodzi o godz. 5.00.

Długość dnia wynosi 10 godzin 52 minuty.

Zmiany powietrza przed 100 laty: burzliwe, nie-
stałe, zmienne. Jutro: burzliwe, mokro.

— **Do naszych Czytelników i pp. Agentów.** Dochodzą nas wieści, że rozmaici ludzie usiłują naszym pp. Agentom wcisnąć kartki z numerami tak zwanego bloku katolickiego celem dołączenia ich do naszych gazet. Jest to tak nieuczciwy sposób agitacji wyborczej, że nasi pp. Agenci z pewnością z oburzeniem odeprą te usiłowania.

Naszych Czytelników zaś prosimy o zawiadomienie nas, gdyby kartki z innymi numerami, aniżeli Nr. 1 w naszych pismach znaleźli, abyśmy mogli winnych nadużycia pociągnąć do odpowiedzialności.

W dzisiejszym numerze zamieszczamy arkusz z numerem 1. Każdy wyborca musi przynieść ze sobą do lokalu wyborczego kartkę z numerem listy, na którą chce głosować.

W lokalu wyborczym nie wolno rozdawać kartek.

Dlatego prosimy naszych Czytelników załączony arkusz przechować, numer wyciąć, zatrzymać dla siebie tyle kartek, ile osób w domu jest uprawnionych do głosowania — a resztę rozdać swoim sąsiadom.

— **Pić na kredyt nie wolno!** Według noweli do ustawy przeciwalkoholowej, opracowywanej w ministerstwie spraw wewnętrznych, ma być wprowadzony zakaz sprzedaży trunków na kredyt. Niestosowanie się do tego zakazu będzie karane zamknięciem odnośnej restauracji. — względnie wyszynku. Przepis ten ma na celu ochronę szczególnie ludności wiejskiej przed utratą mienia przez zadłużanie się na pijaństwo.

— **Zabawy taneczne młodzieży szkolnej.** P. minister oświecenia wydał okólnik w sprawie zabaw tanecznych młodzieży szkolnej.

Okólnik stwierdza, że w ostatnich latach chęć do zabaw tanecznych ogarnia coraz bardziej młodzież szkolną. Muszą więc one podlegać pewnemu uregulowaniu. Udział młodzieży w zabawach publicznych lub półpublicznych jest wzbroniony. Uczestniczenie na wieczorki taneczne dozwolone jest w domach rodziców uczniów lub uczennic pod okiem starszych. Szkoła winna starać się, aby wieczorki i lekcje tańca nie pochłaniały młodzieży, nie przynosiły uszczerbku jej zdrowiu i pracy szkolnej.

Zabawy taneczne mogą się odbywać tylko w przeddzień dni wolnych od nauki. Zabawa może się odbyć wtedy, gdy szkoła ma odpowiednią salę, gdy zapewniono opiekę kierownika lub kierowniczkę szkoły, członków, oraz grona pedagogicznego, wychowawców szkół młodzieży zaproszonej i przedstawicieli grona rodzicielskiego. Przyzwolite zachowanie, obyczajność w toaletach, rodzajach tańca i sposobach tańczenia obowiązuje bezwzględnie uczestników zabawy. Zabawa kończyć się winna nie później, jak o godz. 12-jej o północy.

— **Zeznania o dochodzie.** Obecnie przypada termin składania zeznań o dochodzie. W związku z tem należy przypomnieć niektóre orzeczenia Najwyższego Trybunału Administracyjnego dotyczące tych zeznań:

Aby płatnik ze skutkiem mógł współdziałać w swej obronie, istotnym jego obowiązkiem jest złożyć zeznanie.

Płatnik, który zeznania nie złożył lub złożył je po upływie wyznaczonego terminu, nie ma prawa korzystania z przywileju, zastrzeżonego w art. 63 Ustawy.

t. zn., że dochód jego i podatek ustalony być może z urzędu na podstawie danych oraz materiałów wymiarowych, jakie są w posiadaniu odnośnej władzy, przyczem z mocy art. 73 także zarzuty w odwołaniu przez takiego płatnika podniesione, mogą być zupełnie pominięte przy rozpatrywaniu jego odwołania.

Płatnik, który złożył zeznanie, znajduje się tak dalece w korzystnym położeniu, że gdy w zeznaniu popełni błąd, to nie może być błąd ten wykorzystany na jego niekorzyść. Jakkolwiek bowiem złożone zeznanie nie jest dostatecznym dowodem osiągnięcia zeznanego w niem dochodu, to jednak skoro płatnik w odwołaniu podał i uzasadnił, a nawet usiłował wykazać książką rachunkową dochód w sumie nie niższej od zeznanej, to rzeczą żmijomsi odwoławczej jest wyjaśnić przyczynę tej rozbieżności.

— **Kontrola biletów w pociągach.** Ministerstwo komunikacji wystosowało do dyrekcji kolejowych okólnik, w którym zaleca, ażeby w osobowych pociągach dalekobieżnych konduktorzy nie zmieniali się i ten sam konduktor odprowadzał wagon od początku do końca podróży. Konduktor ten winien sprawdzić bilety przy wsiadaniu pasażerów do wagonu i pasażerów więcej nie niepokoić. Dotychczas konduktorzy zmieniali się co kilka stacji i bezustannie kontrolowano bilety. W nocy śpiących pasażerów budzono co kilka godzin.

— **Tępienie myszy polnych.** Wiosna jest najlepszą porą roku do tępienia myszy polnych; ponieważ niewielkie ilości tychże, osłabione ponadto brakiem pożywienia w zimie pojawiają się przeważnie na polach kończyn i ozimach. Do skutecznego wytępienia tych szkodników nie należy jednak używać przestarzałych metod, lecz wyłącznie przez praktykę i naukę wypróbowanych doskonale preparatów „Zelio“. Przy pomocy — o ile chodzi o wielkie przestrzenie — karabinów, służących do zakładania ziaren „Zelio“ można w przeciągu krótkiego czasu uwolnić się radykalnie od plagi mysiej. Na mniejszych przestrzeniach zakłada się rurki drenowe, napelnione ziarnem „Zelio“. Poniesione koszty i trud nie pozostają w żadnym stosunku do wysokości szkód, które wyrządzić mogą te szkodniki. Na zasadzie długoletnich doświadczeń obliczono, że w wypadkach nawet masowego pojawienia się myszy wystarczy 1 kg ziarna „Zelio“ na ha. Tylko w ten sposób dokonane tępienie myszy polnych uratować może zbiory, przyczem nieznaczne stosunkowo koszty nie powinny wogóle wchodzić w rachubę.

Województwo śląskie

Koncern Harrimana sprowadza robotników z Ameryki.

„Głos Narodu“ donosi:

Koncern Harrimana, który, jak wiadomo, nabył kopalnię cynku na Górnym Śląsku, sprowadza 400 robotników (na termin jedno lub dwuletni) z Ameryki. Płaca dzienna ma wynosić 50 złotych, kosztą przejazdu w jedną i drugą stronę ponosi koncern.

Czyżby to prawdą było?

* „**Pszczerarz Śląski**“. Ukazał się w druku Nr. 1-2 „Pszczerarza Śląskiego“ — organ Śląskiej Hodowli Pszczół — i zawiera szereg ciekawych notatek — poza artykułami — interesujących każdego, kto choć cokolwiek interesuje się hodowlą pszczół. Numer 1-2 „Pszczerarza Śląskiego“ zawiera również kalendarzyk dla spostrzeżeń i notatek pszczerarskich. Adres Redakcji i Administracji: Katowice, ulica Wincentego Pola 22. Cena jednego numeru 80 groszy.

* **Wędrowny kino-teatr.** Dnia 10 lutego przybył z Warszawy do Katowic samochód propagandowy zawierający wędrowny teatr świetlny.

Wyświetlane obrazy dają możność szerokim warstwom ludności poznania działalność rządu marszałka Piłsudskiego w obrazach p. t.: — Szkoła Rycerstwa — Koronacja Cudownego Obrazu Matki Boskiej Ostrobramskiej w Wilnie — Hołd Włocławian dla marszałka Piłsudskiego w Belwederze, dnia 22 lutego b. r. — oraz obraz p. t. Potęga Polski. Wszystkie te obrazy dają wyraz wielkości prac rządu marszałka Piłsudskiego, obalając temsamem głosowe krytyki. Ponadto ludność zyskuje bardzo miłą bezpłatną rozrywkę.

Z ramienia Bezpartyjnego Bloku Współpracy z Rządem (Narodowo Chrześcijańskie Zjednoczenie Pracy) w Katowicach. Akcją tą kieruje p. Mieczysław Kruk, który objeżdżając Górny Śląsk, poprzeda wyświetlane obrazy odpowiednimi pogadankami.

Dotychczas objechano i wyświetlano obrazy w następujących miejscowościach: Katowice (na głównym

Rynku pod gołem niebem), Katowice-Zależę, Brzezinka, Szopienice, Janów, Siemianowice, Wełnowiec, Chałkowice, Chorzów (dwa razy na żądanie), Kochowice, Wirek, Ruda, Bielszowice, Makoszowy, Chropaczów, Łagiewniki (dwa razy na żądanie), Goduła, Hańduki Wielkie, Dąbrówka Wielka, Brzeziny, Ligota, Dąb.

Wszędzie obrazy gromadzą masy publiczności, która gorąco i owacyjnie wznosi okrzyki na cześć rządu, marszałka Piłsudskiego i Wojewody dr. Grażyńskiego. Obecnie znajduje się p. Kruk ze swoją Kinokipą w powiecie tarnogórskim, skąd ruszy na Lubliniec i Pszczynę.

* **Zaludnienie miast śląskich.** Według ostatnich zestawień główne miasta na Śląsku przedstawiają się pod względem zaludnienia następująco: Katowice 115.000, Królewska Huta 85.000, Bielsko 19.200, Rybnik 19.000, Mysłowice 18.900, Cieszyn 15.600, Tarnowskie Góry 13.000, Mikołów 9.500, Pszczyna 6.900, Żory 6.500, Lubliniec 5.900, Wodzisław 4.300, Skoczów 3.500, Miasteczko 2.500, Woźniki 2.100, Stary Bieruń 2.100, Strumień 1.600.

* **Rozprawa budżetowa w Sejmie.** Podczas wczorajszej dyskusji Sejmu Śląskiego nad preliminarzem budżetowym na rok 1928-29 przemawiali posłowie Machaj (PPS), Korfianty (Ch. D.), Fojkis i Grajek. Po uchwaleniu budżetu w pierwszym czytaniu odesłano go do komisji budżetowej.

Z Katowickiego.

Katowice. (Stowarzyszenie Młodzieży Polskiej) w Katowicach przy kościele N. M. Panny urządziła w niedzielę, dnia 11 marca 1928 r. o godzinie 7 (19) wieczór w sali Domu Związkowego przy N. M. P. wielkie przedstawienie teatralne. Odegrana zostanie tragedia w czterech aktach ze śpiewami Ig. Ziembę p. t. „Król a biskup“ czyli „Bolesław Śmiały“. Próby prowadzi już od dwóch tygodni reżyser druż. Śmietana, wystąpią najzdolniejsi amatorzy. Do śpiewu i w przerwach przygrywać będzie własna orkiestra. Czysty dochód przeznaczają się na boisko sportowe S. M. P. Bilety wcześniej do nabycia w cenie od 50 groszy do 2 złotych w kancelarii parafialnej przy kościele N. M. Panny. — O liczny udział w przedstawieniu uprasza Zarząd.

— (Jubilaci-kolejarze.) W bieżącym miesiącu następujący kolejarze obchodzą jubileusze swej pracy: 30-lecie Spiel Roman, Michalski Alojzy, i Zaja Józef; 25-lecie Hebmanna Emil, Kiwic Franciszek, Mazur Karol, Mazur Paweł, Hajduczek Emil, Zubert Józef, Powieczka Franciszek oraz Faber Jan, wszyscy z Katowic. (n)

— (Wypłata renumeracji i zapomóg) w kwocie 298 tysięcy złotych, przyznanych pracownikom katowickiej dyrekcji kolejowej, nastąpi w dniu 10 marca b. r. przy wypłacie drugiej połowy zasiłku.

— (Samobójstwo.) Dnia 28 lutego odebrał sobie życie przez zatrucie gazami niejaki Paweł Hausdorff we własnym mieszkaniu przy ul. Mickiewicza 28. Zwłoki odstawiono do kostnicy szpitala miejskiego. Przyczyną samobójstwa był rozstrój nerwowy.

— (Budżet Wielkich Katowic) na r. 1928/29 wykazuje w dochodach i wydatkach 21 milionów złotych. Na szkoły powszechne, licea przewiduje ogółem 2.746.000, na cele kulturalne 617.000, na utrzymanie teatru 312.000, na kulturę i sztukę 305.000, a na utrzymanie niemieckich szkół mniejszościowych 566.00 złotych.

(Budowa szpitala). Magistrat miasta Katowic w ubiegłym tygodniu rozpoczął budowę w Bogucicach szpitala dla wenerycznie chorych. Koszty budowy obliczono na milion złotych. Szpital, o ile miasto otrzyma przewidziane kredyty, ukończony zostanie jeszcze w bieżącym roku.

— (Liczba dzieci wszystkich szkół powszechnych) na terenie miasta Wielkich Katowic wynosi 13.406. Do szkół dokształcających uczęszcza 2501 dzieci, do szkół wydziałowych 1703, do szkół wydziałowych dla mniejszości niemieckiej 2126, do szkół średnich 1644, z czego na zakłady mniejszości niemieckiej przypada 647 uczniów i uczennic. Liczba uczniów i uczennic wszystkich szkół wynosi 21.612.

— (Aresztowanie podprokuratora). Według doniesienia „Warszawianki“ policja śledcza zatrzymała w jednym z hoteli warszawskich podprokuratora sądu okręgowego w Katowicach, Władysława Chudzińskiego. Podprokuratora Chudzińskiego w godzinach wieczornych przewieziono z aresztu przy urzędzie śledczym do szpitala Jana Bożego. Okoliczności niezwykłego aresztowania utrzymywane są w tajemnicy.

Siemianowice w Katowickim. (Święto weteranów górniczych). W ubiegłą niedzielę obchodziło 14 urzędników, 115 robotników względnie dozorców i jedna robotnica 25-letni jubileusz pracy na kopalni „Richter“ i „Ficinus“. Z tej okazji odbyły się

w obu kościołach uroczyste nabożeństwa, poczem załogi udały się do cehowni na kopalni „Richter” celem uczczenia jubilatów i obdarowania ich pamiątkowymi zegarkami. Przy tej sposobności przemówił do jubilatów generalny dyrektor p. Kiedroń. Po przemówieniu tem złożył p. naddyrektor Sznajka jubilatom serdeczne życzenia, poczem dziękowali kolejno: w imieniu urzędników rejestrator p. Anderski, w imieniu robotników p. Polak z kopalni „Ficinus”, zaś w imieniu rad zakładowych p. Jedrusz z kopalni Richter i p. Jamroz z kopalni Ficinus. Nadmienić należy, że podczas nabożeństwa w kościele św. Krzyża śpiewał chór kopalni Richter, który także upiększył uroczystość jubileuszową w cehowni odśpiewaniem kilku pieśni. Uroczystość miała charakter bardzo serdeczny i pozostanie tak jubilatowi jak i wszystkim uczestnikom na zawsze w pamięci.

Michałkowice w Katowickim. (Za dzieciobójstwo). W kwietniu 1927 r. robotnik Józef Kędzior nalał w usta czteroletniego dziecka kwasu solnego, wskutek czego maleństwo zmarło jeszcze tego samego dnia. Za tą zbrodnię Kędziora skazano w październiku na 5 lat ciężkiego więzienia. Przeciwnie temu wyrokowi skazany wniosł rewizję i dnia 28 lutego ponownie rozpatrywano sprawę. Oskarżony tłumaczył się, że popełnił czyn w podnieconym stanie, nie zdając sobie sprawy tegoż i jego skutków. Sąd uchylił wyrok pierwszej instancji i skazał Kędziora na 4 lata ciężkiego więzienia z zaliczeniem aresztu śledczego od dnia 24 kwietnia 1927 r.

Nowawies w Katowickim. (Za fałszowanie książek węglowych) druga izba karna sądu okręgowego w Katowicach zasądziła niejakiemu Wilhelmowi Łopacie i Janie Kołodziejowi na 6 tygodni 4 tygodnie więzienia. Wykonanie kary zawieszono na przeciąg trzech lat. (A. P.)

Z Świętochłowickiego.

Królewska Huta. (Bez alkoholu). Dyrekcja Policji rozporządziła, że w czasie od godziny 8-ej dnia 2 marca 1928 r. do godz. 8-ej dnia 5 marca, oraz od godz. 8-ej dnia 10 marca do godz. 8 dnia 12 marca 1928 roku zakazuje się sprzedaży, wyszynku i podawania napoiów alkoholowych włącznie piwa i wina we wszystkich restauracjach, kawiarniach, kantynach, szynkowniach itp. oraz sklepach detalicznej sprzedaży. Winni przekroczenia niniejszego rozporządzenia będą karani zamknięciem lokalu do dwóch tygodni i ew. cofnięciem koncesji.

Świętochłowice. (Z Kasyna Polskiego). W ubiegłą środę, dnia 22 b. m. wygłosił gospodarz Kasyna Polskiego w Świętochłowicach p. Korol odczyt o polskiej ordynacji wyborczej. Prelegent niał swój interesujący wykład na tle porównawczym, zestawiając szeregi przepisów polskiej ordynacji z analogicznymi postanowieniami ordynacji wyborczych państw europejskich. Dzięki wyczerpującej charakterystyce istoty ordynacji odczyt p. Korola był zarazem ciekawym przyczynkiem do dziejów demokracji i parlamentarizmu w Polsce. W następną środę, dnia 29 b. m. o godz. 19-tej odbędzie się doroczne walne zebranie członków Kasyna Polskiego. Na porządku obrad m. in. absoltorium i wybór nowego zarządu. Wstęp tylko dla członków za legitymacjami.

— (Wykłady T. C. L.) W ub. czwartek odbył się przy udziale przeszło 200 słuchaczy w lokalu T. C. L. wykład z obrazami świetlnymi dla chłopców, a w ub. piątek w klasztorze dla dziewcząt. Wykład wygłosiła nauczycielka p. Grabowa na temat: „Zamki w Polsce” i „Baika o słowiku”. Następnym wykładem odbędzie się dla chłopców w czwartek, dnia 1-go marca o godz. 19.30 w lokalu T. C. L. na temat „Włochy”. Dla dziewcząt w piątek o godz. 20-tej w klasztorze.

— (Z posiedzenia rady gminnej). Pod przewodnictwem kom. nacz. gminy p. Polaka odbyło się plenarne posiedzenie rady gminnej. Nasamprzód w miejsce ustępującego radnego Włodęckiego, przewodniczący wprowadził w urząd nowego radnego p. Mainkę. Następnie rada gminna przyjęła nowy statut miejscowy w przedmiocie pobierania podatku luksusowego i zabawowego. Sprawę odnośnie uzyskania dla Świętochłowic charakteru i praw miasta, odroczone na czas późniejszy. Do komisji szkoły dokształcającej rada gminna wybrała pp. Lwowskiego, Michalskiego, dr. Szeifera, Strużyne, Jednickiego i Kuśkę. Do komisji tej należą również z urzędu 2 kierownicy szkół dokształcających. Ponadto rada gminna uchwaliła ubezpieczyć kasę gminną od włamania. Na wniosek przewodniczącego kom. nacz. Polaka uchwalono dać kolonii osadniczej robotników w Świętochłowicach nazwę „Kolonja Wojewody dr. Grażyńskiego”. Przyznano kwotę 500 złotych na rzecz wystawy w Poznaniu, kwotę 300 zł zaś na rzecz orkiestry miejscowej ochotniczej straży pożarnej. Związkowi Powstańców Śląskich w Szarlocińcu przyznano 150 złotych zapomogi. Na wniosek radnego Waleckiego z frakcji polskiej uchwalono umundurować woźnych gminy i urzędu okręgowego. Dłuższa dyskusja wyłoniła się w toku obrad nad wnioskiem o objęcie przez gminę czynności czyszczenia rynsztoków i chodników gminy. Konieczność tegoż re-

Gielda pieniężna i towarowa.

Katowickie kręsy bankowe

w dniu 29 lutego 1928 r.

Placono: za 100 złotych 46.96 marek niemieckich; za 100 marek niemieckich 213.15 złotych; za dolara amerykańskiego 8.91 1/4 złotych; za 100 franków szwajcarskich 171.80 złotych.

Waluty zagraniczne na giełdzie warszawskiej

w dniu 28 lutego 1928 r.

Placono: za dolara amerykańskiego 8.88 złotych; za funt szterlingów angielskich 43.39 złotych; za 100 franków francuskich 35 złotych; za 100 koron czeskich 26.35 złotych; za 100 franków szwajcarskich 171.25 złotych.

* **Katowickie ceny ziemiopłodów** z dnia 29 lutego 1928 r. Placono za 100 kilogramów franko stacja wojewódzka w walcie złotowej: Pszenica 48 do 50. Żyto 44—46. Owies 39—40. Jęczmień 43 do 44. Makuch lniany 50—51. Makuch słonecznikowy 47—48. Osucie pszeniczne 31.50—32.50. Osucie rżane 29.75—30.75. Tendencja spokojna.

* **Ceny bydła na centralnej targowicy w Mysłowicach.** Spędzono: wołów 7, buhaj 57, krów 673, bydła 757, świń 2375, cieląt 35, razem 3167 zwierząt. Placono za kilogram żywej wagi:

Buhaje: gatunek B pełnomiesiste młodsze 160—165, gatunek C miernie odżywione młodsze i dobre odżywione starsze 150—159 groszy.

Jalówki i krowy: gatunek B wytuczony krowy i jalówki 155—160, gatunek C starsze wytuczony krowy i jalówki i mniej dobre 145—154, gatunek D miernie odżywione krowy i jalówki 133 do 144 groszy.

Świnie: gatunek A tuczne świnie ponad 150 kg 230—238, gatunek B pełnomiesiste od 120 do 150 kg żywej wagi 220—229, gatunek C pełnomiesiste od 100 do 120 kg żywej wagi 210—219, gatunek D pełnomiesiste od 80—100 kg żywej wagi 200—209, gatunek E miesiste świnie ponad 80 kg żywej wagi 190—199, gatunek F maciory i późne katastro 175 do 180 groszy.

Spęd o 473 sztuki mniejszy niż w ubiegłym tygodniu sprawozdawczym. Przebieg targu ożywiony.

Warszawska giełda zbożowa

w dniu 28 lutego 1928 r.

Jęczmień kongresowy franko Warszawa 38.25. Owies pomorski franko stacja załadowania 38.00. Osucie rżane franko Warszawa 26.25. Osucie pszeniczne franko Warszawa 28.50. Żyto kongresowe 40.50. — Ceny orientacyjne: Pszenica 51.50—52.50. Jęczmień browarowy 41.50—42.00. Usposobienie spokojne. Obroty małe.

ferował radny Smolarczyk, dowodząc, iż przez objęcie tej czynności gmina będzie miała możność zatrudnienia kilkunastu bezrobotnych. Po załatwieniu jeszcze szeregu spraw formalnych posiedzenie zakończono. Następnie odbyło się posiedzenie tajne, na którym załatwiono szereg spraw personalnych i urzędowych. (n)

Hajduki Wielkie w Świętochłowickim. (Znalezienie zwłok noworodka). Dnia 24 lutego b. r. około godz. 15-tej znaleziono w dole kloaczny domu Loewego przy ul. św. Jadwigi nr. 5 zwłoki noworodka płci męskiej, liczące około 7 miesięcy. Dochodzenia w sprawie tej w toku.

Łagiewniki w Świętochłowickim. (Wiec inwalidów.) W dniu 25 lutego br. odbył się na sali p. Brzóska wiec inwalidów wojennych oraz inwalidów górniczo-hutniczych, na którym było obecnych 350 osób. Wiece zagaił przewodniczący tamtejszego koła p. Bulok, poczem referował p. Świeca, sekretarz głównego zarządu Zw. inwalidów górniczo-hutniczych w sprawie zaniechania przez sejm Rzeczypospolitej i sejm śląski spraw zaopatrzeniowych inwalidów i pozostałych. Następnie wygłosił obszerny referat przewodniczący głównego zarządu Zw. inwalidów górniczo-hutniczych, który nawoływał do poparcia listy nr. 1 jako rządowej. W końcu zabrał głos referent śląskiego zarządu wojew. Zw. inwalidów wojennych p. Śmietana i referował o działalności, dotyczącej osób do seimu tak Rzeczypospolitej jak i śląskiego, że nie doceniają ważności rozwiązania sprawy zaopatrzeniowej tak jednych jak i drugich poszkodowanych, co przyczyniło się do ogólnego niezadowolenia w szerokich kręgach inwalidów. — Następnie wnieśli wiecownicy okrzyk na cześć Pana Prezydenta Rzeczypospolitej, p. marszałka J. Piłsudskiego i wojewody śl. dr. M. Grażyńskiego.

Ruda w Świętochłowickim. (Wybory na kopalni „Wolfgang”). W dniach 21 do 23 lutego b. r. odbywały się na kopalni „Wolfgang” wybory do rady zakładowej, których wynik jest następujący: Zjednoczenie Zawodowe Polskie 836 głosów (5 mandatów), Centralny Związek górników 735 głosów (5 mandatów) i bezpartyjni 143 głosów (1 mandat). Uprawnionych do głosowania było 1907. Udział w wyborach był bardzo liczny, wynosił bowiem 90 procent. Nieważnych oddano 13 głosów.

Szarlej w Świętochłowickim. (Kopalnia Cacylja). Dnia 19-go lutego odbyło się u nas zebranie załogowe, na którym przeważnie była omawiana sprawa kasy pogrzebowej czyli pośmiertnej. Ponieważ owa kasa znajdowała się nie w najlepszym porządku, wybrano komisję, która miała ów nieporządek zbadać, która się ale na zebranie w komplecie nie stawiała. Przypuszczamy, że ci dwaj panowie nie przyszli z tego powodu, że się bali prawdę powiedzieć a łąć nie chcieli, albo też dla tego, że się zaliczają do urzędników. Do tej kasy należą także inwalidzi, i po części ludzie zredukowani, którzy na tej kopalni pracowali. Ci odnoszą składki osobiście na ręce przewodniczącego rady zakładowej. Kasa pogrzebowa była u nas razem kasą pożyczkową, z której przewodniczący rady zakładowej udzielał pożyczek komu chciał, według swego widzimisie, bez pytania załogi. Z tego powodu było zebranie dość burzliwe lecz kasa będzie tylko pogrzebowa a nie pożyczkowa.

Piekary W. w Świętochłowickim. (Wznowienie działalności Kasyna Polskiego.) W ubiegłą niedzielę w sali p. Knopa odbyło się zebranie byłych członków Kasyna Polskiego celem wznowienia jego działalności. Na zebranie stawili się przeszło 80 osób, dawniejszych członków i zwolenników. Po odczytaniu ostatniego protokołu z roku 1926 przystąpiono do wyboru nowego zarządu, w skład którego weszli: ks. prałat Pucher jako prezes, pp. Karol Cisek jako wiceprezes, Cholewa sekretarz, Galbas zastępca sekretarza, Jan Malinowski skarbnik, pp. naczelnik gminy Jan Pudlik kupców Sznobra i Kusza oraz oberżyste Jana Knopa ławnikami. Do komisji rewizyjnej weszli pp. Maks Komór, Piotr Świder i Szynol. Uchwalono wstępne w wysokości 1 złoty i składki w wysokości 1 złoty kwartalnie. W dalszym ciągu zebrania uchwalono otwarcie kółka śpiewackiego i osobnej sekcji teatralnej. Kółko śpiewackie powierzono dawnemu dyrygentowi Wawrzyńcowi Czempielowi, a sekcja teatralna nauczycielowi p. Oniewowi. Wiceprezes pan Karol Cisek wzywał do pracy w towarzystwie, przedstawiając za wzór dawniejszego wiceprezesa śp. Franciszka Gracka, którego pamięć uczczono przez powstanie z miejsc. Przebieg zebrania był nadzwyczaj serdeczny i ożywiony, należy przypuszczać, że i rozwój Kasyna Polskiego będzie pomysłny.

— (Z życia Klubu Szachowego.) Z inicjatywy kilku amatorów szlachetnej gry szachowej, zorganizowany został w W. Piekarach klub szachowy. W ubiegłą niedzielę odbyło się w lokalu czytelników ludowej drugie z rzędu zebranie celem prowadzenia dalszej pracy w tym kierunku. Zebranie zagaił nauczyciel p. Gucwa, poczem po odczytaniu statutu związkowego, który z małymi poprawkami przyjęto, przystąpiono do wyboru zarządu. Wybrani zostali pp. nauczyciel Gucwa jako prezes, nauczyciel Knosala wiceprezes, Hanszla Jan sekretarz, Żurek Emil zast. sekr., Tomaszewski Teodor skarbnik, pp. Mercik i Pioda ławnikami. Naczelnikiem gier wybrano p. Hanszle Bernarda. Na wniosek jednego z obecnych postanowiono zorganizować oddział dla młodszych, gdzie udzielać będzie się bezpłatnych lekcji zwolennikom gry. Wstępne ustalono w wysokości 2 złotych, składkę kwartalną 3 złote. Ze względu na doniosłość i znaczenie towarzyskie gry szachowej, którą ogólnie uznaje się jako królową wszelkich gier, poleca się, aby zwolennicy i sympatycy jak najliczniej gromadzić się do nowo utworzonego klubu. Bezrobotni mają wstęp wolny.

Z Pszczyńskiego

Tychy w Pszczyńskim. (Z ruchu organizacyjnego podoficerów rez.) W niedzielę, dnia 26 lutego o godz. 13 w lokalu p. Brzóska odbyło się walne zebranie miejscowego koła ogólnego Związku podofic. rez. Na zebraniu sekretarz okr. Walutek wygłosił trzeciwy referat o rozwoju związku, następnie przystąpiono do wyboru nowego zarządu. Jako prezes został wybrany kol. Jacek Paweł, zast. Fraj Alojzy, sekr. Tendera Ryszard, zast. Loska Augustyn, skarbnik Czardybon Alojzy. Po wyborach wygłosił drugi referat sekretarz okręgowy w sprawie nadchodzących wyborów i zaznaczył, że ogólny Związek podoficerów rezerwy idzie do obecnych wyborów razem z wszystkimi innymi organizacjami pod hasłem współpracy z rządem marszałka Piłsudskiego i apelował do zebranych, ażeby dołożyli wszelkich starań ku zwycięstwu obecnego rządu, co wszyscy jednogłośnie przyrzekli. Na zakończenie wniesiono okrzyk na cześć Najjaśniejszej Rzeczypospolitej Polskiej, Pana Prezydenta, marszałka Piłsudskiego i wojewody śląskiego dr. Grażyńskiego.

Szeroka w Pszczyńskim. (Zmiana agentury.) Szan. Czytelników gazet naszych zawiadamiamy, że agenturę objęła Elżbieta Krótkówna, siostra Antoniego Krótkiego, dotychczasowego agenta. Prosimy do pani E. Krótkówny zwracać się z pełnym zaufaniem i pozostać dalej wiernymi czytelnikami „Katolka” i również jej dopomagać przez zjednywanie nowych czytelników. Zaś p. Krótkiemu Antoniemu dziękujemy za jego szczerą długoletnią współpracę.

Wyciąć, zachować dla siebie, resztę rozdać sąsiadom.

1

1

1

1

1

1

1

1

1

1

1

1

1

1

1

Verlag Buchverlag des Reiches

1

1

1

1

1

1

1

1

1

1

1

1

1

1

1

Z ruchu wyborczego

Wyborcy i Wyborczynie!

Idąc do głosowania, nie zapomnijcie zaopatrzyć się zczasu w kartkę z numerem 1. Ani przed i-kalem wyborczym, ani w samym lokalu kartki nie będą rozdzielane. Po kartki z numerem 1, zgłaszajcie się do mężów zaufania N. Ch. Z. P., albo do komitetów miejscowych i powiatowych. Możecie też kartki wyciąć sobie z naszych gazet. W razie zaś zupełnego braku, napiszcie na czystym białym papierze jedynkę i zróbcie sami kartkę do głosowania. Bez kartki z jedynką nie wychodźcie z domu w dniu głosowania.

Kartka może zawierać tylko liczbę 1 — bez żadnych dopisków. W przeciwnym razie głos wasz będzie unieważniony.

Wrogowie Kościoła i Polski.

W ostatnich dniach rozwijają nasi socjaliści żywą agitację. Po całym kraju rozrzucają olbrzymie ilości odezw, napisanych z jednej strony po polsku, a z drugiej po niemiecku. Nie to jest hańbą, że posługują się w swej propagandzie językiem niemieckim. Lecz to, że zawarli ścisły sojusz z Niemcami i wystawili wspólną listę. Każdy zatem Polak, który oddałby głos swój na listę socjalistyczną, przez to samo głosowałby na Niemca. Bo Niemiec, choć socjalista, przedewszystkiem jest i pozostanie Niemcem i bronić będzie interesów niemieckich przeciwko Polsce.

Czyż na to cierpieliśmy dziesiątki lat pod przemocą pruską, abyśmy teraz głosowali na Niemców? Czyż na to przetrwaliśmy w znojnej, tajemnej pracy prześladowania od Niemców za krzewienie w naszych sercach i w sercach naszych braci, mowy polskiej, by teraz wspomagać tychże samych Niemców? Bo choć oni socjaliści, to jednak zawsze pozostaną wrogami Polski. Świeży przykład swych uczuć względem Polaków dała właśnie teraz socjaliści w Niemczech. Oto rząd pruski, na którego czele stoi socjalista Braun, przeznacza setki milionów marek na popieranie niemieczyny na swych kresach wschodnich. A za uchwaleniem tych funduszy głosują socjaliści ławą! Ani jeden głos nie podniósł się z ich strony i nie powiedział, że ta polityka to nie jest nic innego, jak dawniejsza hakaty-styczna polityka Ostmarkenvereinu dla zniszczenia polskości!

Takim jest prawdziwe oblicze socjalistów niemieckich! I z takimi ludźmi łączy się polska partja socjalistyczna! Ten krok śląskich socjalistów jest tak haniebnym, że wywołał oburzenie nawet w ich własnych szeregach. Ci, w których sercach bije miłość do Ojczyzny, odwrócili się ze wstremem od takiego postępowania swych towarzyszy, zaprzeczających swe ideały narodowe, za które w powstaniach przelewali obficie krew, za wątpliwe korzyści partyjne. Wstąpili z szeregów P. P. S., bo ich sumienie narodowe nie pozwalało im na taki sojusz.

Wiec w ostatniej chwili przestrzec należy przed propagandą socjalistyczną tych wszystkich, którym drogie są ideały narodowe, i ukochanie naszej wiary świętej. W propagandzie swej lżą oni nasz Kościół, naszych pasterzy i starają się podważyć fundamenty naszej wiary. Nie dajmy im posłuchu i nie grzebmy sobie własnymi rekami grobu dla naszego zdrowia moralnego i materialnego.

Zmarnowane głosy.

W miarę zbliżania się terminu wyborów obowiązkiem każdego jest zastanowić się nad tem, aby oddany głos przedewszystkiem nie zmarnował się, aby przyniósł korzyść tak sprawie publicznej, jak i jemu samemu. Wybieramy bowiem takich posłów, którzyby skutecznie mogli bronić naszych interesów. Ponieważ — co dla nikogo nie jest tajemnicą — obecny rząd Marsz. Piłsudskiego będzie rządził jeszcze przez długie lata w Polsce i na jego utrzymanie się wynik wyborów nie będzie miał jak najmniejszego wpływu, przeto jasnym jest, że tylko tacy posłowie będą w stanie pracować z korzyścią dla naszych interesów, którzy zechcą i będą mogli współpracować z obecnym rządem Marszałka Piłsudskiego. Dlatego też w naszym własnym interesie leży oddać głosy na taką listę, na której znajdujemy kandydatów, którzy będą mogli z obecnym rządem pracować i z którymi obecny rząd będzie mógł pracować. Wszystkie głosy, które padną na inne listy, będą zmarnowane, a przez to przyczynią się do pogorszenia położenia naszej ludności. Jest kilka sposobów marnowania takich głosów. Oto one:

Nie wstrzymywać się od głosowania.

Przy każdym wyborze jest zawsze pewna ilość wyborców, którzy z różnych powodów nie chcą iść do głosowania. Czynią to albo z lenistwa, albo z całego uświadamienia obywatelskich praw i obowiąz-

zków. Są wreszcie tacy, którzy nie mogą się zdecydować, na kogo głosować i dlatego wolą całkiem nie głosować. Tych wszystkich należy uświadomić i pouczyć, że przez wstrzymanie się od głosowania, wyrządzają największą krzywdę nie tylko sobie, ale i całemu ludowi. Bo przez to osłabiają siły polskie, a przyczyniają się temsamem do wzmocnienia, sił naszych wrogów. Poza tem winni tacy obywatele wiedzieć, że właśnie przy wyborach nie wolno im pozostawać w domu i nie głosować. Albowiem obecny rząd marsz. Piłsudskiego tem się różni od wszystkich poprzednich rządów, że liczy na współpracę, nie tylko posłów, ale i wszystkich obywateli i obywaterek. Chce on całe społeczeństwo wciągnąć do pracy dla ogółu i jednostek. Wobec tego nie wolno nikomu wstrzymać się od głosowania, ponieważ przez to działa na szkodę ogółu i traci prawo do korzystania z dobrodziejstw praw obywatelskich.

Na jaką listę nie głosować.

Ponieważ obecny rząd marsz. Piłsudskiego będzie przez długie lata rządził w Polsce, przeto koniecznym jest wybrać takich posłów, z którymi rząd ten będzie chciał pracować. Tacy posłowie są zaś tylko na liście nr. 1. Posłowie, wybrani z innych list, nie będą mogli liczyć na to, że rząd zechce z nimi pracować i uwzględnić ich życzenia.

W szczególności, czy jest możliwym do pomyślenia, żeby rząd zechciał mówić z posłami niemieckimi, nawet gdyby oni nieprawdę myśleli o interesach naszej ludności? Rząd takich pośredników ludności polskiej, nigdy nie uzna, wszystkie przeto głosy oddane na listę nr. 18, będą, jeśli idzie o interesy ludu polskiego zmarnowane. Ten więc, któryby oddał głos na listę niemiecką, nie tylko byłby zdrajcą narodowym, ale także działałby na własną szkodę, — bo przyczyniłby się do wyboru posła, któryty zawsze działał na jego niekorzyść.

Podobnie przedstawia się sprawa ze wszystkimi innymi listami, których kandydaci, znalazłszy się w Sejmie, nie będą mogli popierać naszych interesów z tego powodu, że rząd obecny nie będzie chciał z nimi pracować. Zwłaszcza rząd marsz. Piłsudskiego posłów wybranych z listy Korfanteo, nie będzie uznawał i nie będzie uwzględniał ich żądań. Posłowie tacy nie będą więc mogli niczego osiągnąć dla dobra ludu śląskiego, a nawet przez uprawianie stałej opozycji wobec rządu marsz. Piłsudskiego będą interesom ludu śląskiego szkodzili.

Przytem gdyby z listy tej weszło nawet kilku posłów do Sejmu, to będą oni stanowili słabą grupkę, gdyż Chadecka wyrzuciła ze swego grona p. Korfanteo nie chce mieć nic wspólnego z nim i jego zwolennikami. Będą oni za słabi, aby cokolwiek zrobić dla ludu śląskiego. Jasnym więc jest, że głosy oddane na listę Śl. Katolickiego Bloku Ludowego będą zupełnie zmarnowane i w niczem nie przyczynią się do poprawy naszego bytu.

Z tego, cośmy powiedzieli, wynika jasno, że musimy wybrać tylko takich posłów, którzy będą mogli popierać nasze interesy, współpracując z rządem — marsz. Piłsudskiego. A takich kandydatów ma tylko lista Nr. 1. Jeżeli do tego wszystkiego dodamy, że rząd ten popierają biskupi, że rząd ten dobrze się zasłużył państwu i ludności, dojdziemy do wniosku, że tylko głosując na listę Nr. 1., nie zmarnujemy swego głosu. Dlatego wszyscy ślacy i ślaczki we własnym interesie głosują w dniu 4-go marca na listę Nr. 1.

Odezwą Zrzeszeń Urzędników Państwowych, Komunalnych, Samorządowych i Prywatnych.

Koledzy!

Zbliża się wielka chwila; chwila, która ma zdecydować o przyszłych losach ustroju Państwa, a tem samem o przyszłych losach naszych.

Zbliżają się wybory, od których wyniku zależy przyszły ustrój naszej państwowości. W chwili takiej trudno, aby brakło nas, którzy wszystkie swe siły temu Państwu poświęcamy. Widzimy wszyscy, jakie są wyniki dotychczasowej działalności rządu marszałka Piłsudskiego: Kres partyjniactwa, podniesienie mocarstwowego stanowiska Polski, rozwój ekonomiczny, oto w krótkości rezultaty pracy rządu marszałka Piłsudskiego.

Zdając sobie sprawę z chwili tak ważnej, niżej podpisane zrzeszenia postanowiły na zebraniu w dniu 25 lutego br., odbytego z inicjatywy Komitetu Wyborczego Skarbowców w Katowicach, urządzić wiece dla pracowników państwowych, komunalnych, prywatnych i samorządowych na całym obszarze Województwa Śląskiego.

Wiece odbędzie się:

1. w Katowicach na sali „Tivoli“ dnia 2-go marca br. o godzinie 20.
2. w Tarnowskich Górach na sali „Polonii“ dnia 1 marca br.
3. w Pszczynie na sali hotelu „Pszczynskiego“ dnia 2 marca br. o godz. 20.

Koledzy!

Czas najwyższy wziąć sprawy we własne ręce. Nie wolno nam dopuścić do rozbicia naszych szeregów przez partie polityczne, które tak nielitościwie rozbiły już szeregi robotnicze. Tylko solidarność świata pracy może nam utorować drogę do zwycięstwa.

To zwycięstwo jest bliskie — gdy na czele naszym stanął wypróbowany Wódz polskiej demokracji, Twórca Niepodległości, Marszałek Józef Piłsudski.

A więc gremjalnie na wiece!

W imieniu Centralnego Komitetu Współpracy z Rządem, Pracowników Państwowych, Prywatnych i Samorządowych.

Batycki.

Gendaszyk.

Za Komitet Wyborczy Skarbowców:

Gatzka.

Benisz.

Nawratil.

Za Związek Urzędników Kolejowych:

w z. Gruska.

Za Zrzeszenie Pracowników P. K. O.

koło Katowice:

Za Zarząd — Kucharski.

Za Zarząd Okręgowy Zw. Pracowników Poczty, Telegrafów i Telefonów Rzeczypospolitej Polskiej w Katowicach:

Termin.

Jureczko.

Wiece.

Wiece w powiecie świętochłowickim.

W niedzielę ubiegłą odbyły się na terenie powiatu naszego i to mianowicie: w Świętochłowicach, w W. Hajdukach, w Nowym Bytomiu, w Goduli, w Orzegowie, w Lipinach, w Łagiewnikach, w Brzezinach dwa, w Dąbrowce Wielkiej, w Kamieniu i w W. Piekarach, wiece zwołane z ramienia N. Ch. Z. P. Ludność przybyła tłumnie na owe wiece. Obszerna sala, na których wiece się odbywały i to szczególnie: w Orzegowie, Nowym Bytomiu, Świętochłowicach, W. Hajdukach, Brzezinach, Piekarach i Dąbrowce Wielkiej nie mogły pomieścić wszystkich uczestników. Przeszło 20 tysięcy wyborców słuchało w skupieniu wywodów. Nigdzie nie było opozycji. Na wszystkich wiecech uchwalono jednogłośnie rezolucje, wyrażające hołd i cześć dla rządu marszałka Piłsudskiego i wojewody dr. Grażyńskiego oraz postanowiono głosować do seimu i senatu na listę N. Ch. Z. P. nr. 1.

Wiece wyborczy w Niewiadomiu G. — kop. Hoym.

Dnia 6 bm. odbył się w Niewiadomiu Górnym na sali p. Dryszla wiec przedwyborczy z ramienia Ch. N. Z. P. przy udziale z góra 350 osób. Wiece zagał naczelnik gminy p. Musiolik, witając tak licznie przybyłych obywateli i podkreślając znaczenie zbliżających się wyborów do seimu i senatu i udzielił głosu referentowi p. nauczycielowi Karudze z Pszowa. Zebrani solidarzyząc się z wywodami mowcy jednomyślnie oświadczyli się za listą nr. 1 Chrz. Nar. Zi. Pracy. Następnie wywiała się dyskusja, w której wywody prelegenta znalazły pełne potwierdzenie, poczem uchwalono jednomyślnie rezolucję, wyrażającą cześć marszałkowi Piłsudskiemu za dokonane odrodzenie Polski i wzywającą wszystkich obywateli gmin Niewiadomia Górnego i Dolnego, aby przy wyborach bez wyjątku głosowali na listę nr. 1 Chrz. Nar. Zi. Pracy. W dyskusji zabierał również głos p. K. S., który oświadczył w swym przemówieniu, że chociaż jest członkiem Chrz. Dem. i Chrz. Zw. Zaw. to jednak uważa, że wszyscy Polacy na Śląsku powinni głosować na listę nr. 1 i w tem przekonaniu zakończył swe przemówienie okrzykiem na cześć marszałka Piłsudskiego. Przewodniczący okrzykiem na cześć Prezydenta Państwa Mościckiego, marszałka Piłsudskiego i wojewody Grażyńskiego, podchwytynym przez wszystkich zebranych, zamknął wiec w podniosłym nastroju.

Z wiecew N. Ch. Z. P. w pow. pszczyńskim.

Gostyni. Na wiecu z dnia 26 lutego br. przewodniczył miejscowy prezes N. P. R. D. p. Świerkot. Kierownik szkoły z Wyrów p. Racza, rozorał się w rzeczowym wywodzie z germanizatorami. Wkońcu apelował do wszystkich, ażeby głosowali na listę Nr. 1, co też wszyscy zebrani w liczbie około 250 osób uchwalili w rezolucji.

Z wiecew przedwyborczych N. Ch. Z. P. w powiecie rybnickim.

Cisówka. Na wiecu z dnia 19 bm. wygłosili referaty pp. Wańczura i Stebel z Jastrzębia, oraz p. Czyż z Ruptawy. Zebrani z wielkiem zapałem wysłuchali mowców, którzy w przekonujący sposób przedstawili położenie gospodarcze i polityczne w państwie i powody, dla których należy przystąpić do bloku N. Ch. Z. P. popierającego Rząd. Wynikiem obrad było jednogłośnie uchwalenie rezolucji o współpracy z rządem i głosowanie na listę nr. 1.

Kosztowy. Wiece w dniu 26 lutego br. zagał pan Jamroz. P. Polczyk w krótkim i treściwym przemówieniu wskazał drogę wyborczą, mowcy nastę-

ni i dyskusyjni poparli go, to też rezolucje głosowania na jedynkę jednogłośnie uchwalono.

Studzionka. Dnia 6 lutego br. zebrało się około 300 wyborców. Przewodniczył p. Kuś Ludwik, referowali ks. radca Długosz i p. poseł Szusick. Przewiednia przyjęto życzenia, a rezolucję za listą Nr. 1-szy przyjęto jednomyślnie. Odsłupianiem „Roty“ zakończyło się zgromadzenie.

Niedobczyce. Dnia 16 bm. odbył się w Niedobczycach wiec kobiet, zwołany przez Komitet Miejsowy Nar. Chr. Zj. Pracy. Stawiło się około 300 kobiet.

Pod przewodnictwem p. Korblowej wygłosiła p. Nienokoczycka referat, przedstawiając zebranym rząd Marszałka Piłsudskiego jako rząd silny, który prowadzi Ojczyznę do szczytu i potęgi.

Po wysłuchaniu referatu uchwaliły zebrane jednomyślnie założyć Towarzystwo Polek także, które popiera obecny rząd Marszałka Piłsudskiego i Wojewody dr. Grażyńskiego.

Natomiast przystąpiono do spisu członków i do wyboru nowego Zarządu, w którego skład weszły p. Korblowa jako przewodnicząca, p. Pyszna jako sekretarka i p. Lembarska jako skarbniczka.

W końcu zabrał głos p. Korbel, nawoływał zebrane do owocnej pracy i życzył im w imieniu Zw. Powstańców Śląskich jak najlepszego powodzenia.

List z Makoszów.

Obywatelu makoszowski!

Nadchodzi chwila, kiedy w dniach 4 i 11 marca bieżącego roku masz oddać głos za przedstawicielem, który ma być Twoim obrońcą w sejmie i senacie.

Nim przystaniesz do urny wyborczej, rozważ sobie, byś obrał sobie ludzi, którzy okażą się dobrymi przedstawicielami.

Przypomnij sobie chwile wyborów do rady gminnej. Ile obietnic otrzymałeś ze strony wrogów, którzy nie mogą nigdy zanomnieć rzekomej błości pruskiego bata. Obiecali ci niestworzone rzeczy, które atoli nie ziszczyły się nigdy.

Chodząc od domu do domu, obiecuja ci między innymi prace na kopalni Dellbrück. Nie wierz temu, gdyż już się rozpoczęła akcja zwalniania robotników ze strony polskiej na niemieckich kopalniach.

Że tam, gdzieś wywieszają plakaty, że przyjmą około 80 robotników, to tylko na 14 dni, aby tylko Twoja dusza za to kupić. Pamiętaj, kiedy oddasz głos za Niemcem, to okażesz się takim zdrajcą jak Judasz, który zdradził swego Mistrza.

Jeżeli to uczynisz, to nie będziesz mógł spojrzeć w oczy ziomkom, z którymi razem chodziłeś; nie będziesz mógł spojrzeć na swoje dzieci, które Ciebie później przeklinają, żeś je zaprzedał, głosując na Niemca.

Agitatorzy, którzy chodzą od domu do domu z kartką i z odezwą na Nr. 18, sami temu nie wierzą co Tobie gadają. Mówią to dlatego, że dostaną dobrze zapłacone i mają obiecane posady może w Afryce względnie Meksyku.

Dlaczego Ty masz być tym głupim, który zaprzedał duszę wrogom?

Zobacz sobie obóz polski. Znajdziesz tam ludzi, których znasz i którzy odczuwają Twoją niedolę i będa. Cię mogli zastąpić w każdym wypadku.

Oni ci nie obiecuja rzeczy, których nie mogą Ci dać.

Prace otrzymasz, bo w najkrótszym czasie będzie się bić szyb w Makoszowach, na wiosnę zbuduje się 30 domów dla robotników.

Czy możesz sobie przypomnieć, by kiedyś Oberprezydent z Wrocławia przybył do Makoszów? Prawda, że nie? Bo Makoszowy były dla nich deskami zabite.

Zaś wojewoda śląski przybył na miejsce, rozmawiał z Tobą i mogłeś u niego uskarżyć się nad swoją niedolą, dla której okazał już dotąd wielkie zrozumienie i współczucie — przedewszystkiem czynami.

Wiec nie bądź zdrajcą, idź ze spokojem sumieniem do urny wyborczej i śmiało i otwarcie głosuj na listę polską, której numer jest 1, gdyż to jest jedyna lista, która Cię może doprowadzić do dobrobytu.

A więc głosuj na numer 1.

Teatr Polski w Katowicach

Pia Ravenna „finlandzki słownik“ w Teatrze Polskim.

We wtorek 6 marca wystąpi w Teatrze Polskim wszechświatowej sławy śpiewaczka koloraturowa Pia Ravenna zwana powszechnie „finlandzkim słownikiem“. Cała jachowa krytyka europejska zamieszcza o jej występach hymny pochwalne porównując ją ze śpiewaczkami tej miary do Adelina Patti i Krystyna Nilsson. Piękność i czar jej głosu wywołują u publiczności nieopisany zachwyt i huraganowy pokłask. Niewatpliwie cała kulturalna publiczność śląska tłumie pośpieszy na występ Pii Ravenny, która na długo pozostawi po sobie niezatarte wspomnienie. Bilety w cenie od 2 złotych do 12 złotych należy wcześniej zamawiać w kasie teatru. Wszelkie zniżki nieważne.

Niedzielne popołudniowe popularne przedstawienie opery.

W niedzielę, dnia 4 b. m. o godz. 3.30 po południu odbędzie się popularne przedstawienie opery w 3 aktach dr. A. Dworzaka „Rusalka“. Ceny miejsc zniżone.

„Szpieg“.

W niedzielę wieczór sensacyjna sztuka Kistenmaeckersa „Szpieg“ z pp. dyr. W. Nowakowskim, M. Strońska i W. Kuncewiczem w rolach głównych.

„Szpieg“ w Nowym Bytomiu.

Dnia 1 marca b. r., w czwartek, odegra zespół Teatru Polskiego z Katowic w Nowym Bytomiu w sali pod „Białym Orłem“ sensacyjną sztukę Kistenmaeckersa „Szpieg“. Bilety do nabycia u p. Szczerby, biuro meldunkowe w Nowym Bytomiu.

Rewia baletowa w Tarnowskich Górach.

Piątek, dnia 2 marca wystąpi zespół baletowy opery katowickiej w Tarnowskich Górach w sali Domu Ludowego z efektowną rewią baletową. Bilety wcześniej do nabycia w księgarni p. Nowaka.

Repertuar.

Piątek, dnia 2 marca „Officer Gwardji“ (premiera). Sobota, dnia 3 marca „Halka“ po połud. (dla szkół niemieckich).

Sobota, dnia 3 marca „Officer Gwardji“ wieczór. Niedziela, dnia 4 marca „Rusalka“ po południu o godz. 3.30.

Niedziela, dnia 4 marca „Szpieg“ wieczór.

Teatr Polski na prowincji.

Czwartek, dnia 1 marca „Trubadur“, Bielsko. Czwartek, 1 marca „Szpieg“, Nowy Bytom. Piątek, dnia 2 marca „Rewia baletowa“, Tarnowskie Góry.

„Kościuszkę pod Racławicami“ w Ameryce.

Wystawione w ujętym roku poraz pierwszy przez p. Aleksandra Kobrynia w Katowicach i na Górnym Śląsku wielkie widowisko pod tytułem „Kościuszkę pod Racławicami“ będzie — jak dowiadujemy się — na bardzo wielką skalę kontynuowane w Ameryce na zaproszenie rządu Stanów Zjednoczonych, wraz z rządem polskim inicjatorem tej wielkiej imprezy, jak niemniej i realizatorem widowiska jest p. Aleksander Kobryń. W imponujących tych widowiskach będzie brało udział do trzech tysięcy ludzi w historycznych kostiumach. Czołowe role w „Kościuszkę pod Racławicami“ odegrają wybitni artyści polscy, specjalnie wyszukiwani w całej Polsce.

SPORT

K. S. „Śląsk“ — Tarn. Góry.

W dniu 19 lutego 1928 r. odbył Klub Sportowy „Śląsk“ swoje doroczne walne zebranie. W toku załatwienia porządku obrad postanowił Klub Sportowy zachować całą swoją dotychczasową samodzielność. Walne zebranie nie przyjęło propozycji połączenia się z nowo-utworzonym wojskowym Klubem Sportowym — Tarnowskie Góry. W skład nowego zarządu wchodzi jako: prezes pan inspektor Bacik, wiceprezes pan nadinżynier Sadowski, zawiadujący prezes pan nadsekretnarz Kik, pierwszy sekretarz pan Straszek, drugi sekretarz pan Łukoszczuk, pierwszy skarbnik pan Ferdyn, gospodarz pan Gajda, szafarz p. Koenig, kierownik pan Fiszer, reporter sportu pan Pijowczyk i 10 członków. — Wszelkie pisma, dotyczące gier, kierować pod adresem Gotfryd Fiszer, Tarnowskie Góry, ulica Karnala nr. 8.

Program radiowy.

Piątek, 2-go marca.

Katowice fala 422 m.

16.30 Komunikaty Polskiego Związku Zrzeszeń Gosp. Woj. Śl. — 16.40 Odczyt — 17.05 Komunikat wydziału skarbowego woj. śląskiego — 17.30 Wykład historii Polski — 17.45 Muzyka taneczna XVIII i XIX wieku z udziałem kwartetu smyczkowego polskiego radia w Katowicach — 18.55 Komunikat towarzystwa tatrzańskiego i sportowy — 19.15 Rozmaitości — 19.30 Odczyt dla harcerzy — 19.55 Pogadanka muzyczna — 20.15 Koncert symfoniczny z Filharmonii warszawskiej — 22.00 Sygnał czasu i komunikaty.

Warszawa, fala 1.111 m.

12.00 Sygnał czasu i komunikaty — 15.00 Komunikaty meteorologiczne i gospodarcze — 16.20 Przegląd wydawnictw periodycznych — 16.40 i 17.20 Odczyty — 17.45 Koncert popołudniowy — 19.05 Komunikat rolniczy — 19.15 Rozmaitości — 19.30 Odczyt — 19.55 Pogadanka muzyczna — 20.15 Transmisja koncertu symfonicznego z Filharmonii — 22.00 Sygnał czasu i komunikaty.

Kraków fala 566 m.

12.00 Sygnał czasu, hejnał z wieży Mariackiej, komunikaty oraz muzyka z płyt gramofonowych — 15.00 Komunikaty meteorologiczne i gospodarcze 16.40 i 17.00 Odczyty — 17.45 Transmisja koncertu z Warszawy — 19.05 Komunikat rolniczy — 19.15 Rozmaitości — 19.35 Odczyt: Przegląd radiowy — 20.00 Hejnał z wieży Mariackiej i komunikat sportowy — 20.15 Transmisja z Filharmonii warszawskiej.

Poznań, fala 344.8 m.

13.00 Giełda zbożowa i towarowa — 13.15 Koncert kwintetu. W przerwie koncertowej giełda pieniężna — 17.45 Transmisja z Katowic — 19.15 Rzeczy ciekawe — 19.30 Odczyt — 19.55 Komunikaty gospodarcze — 20.15 Transmisja koncertu symfonicznego z Filharmonii warszawskiej. Na zakończenie sygnał czasu i komunikaty.

Wrocław, fala 322.6 m.

Głiwice, fala 250 m.

16.30 Koncert — 18.00 Program dla gospodyń — 18.50 Odczyt literacki i recytacje — 19.40 Obrazki na czasie z Górnego Śląska — 20.20 Tragedja Rudolfa Leonharda „Gonitwa“.

Berlin, fala 483.9 m.

15.30 Program dla pań. — 16.00 Odczyt — 16.30 Koncert — 19.00 i 19.25 Szkoła Bredowa — 19.55 i 20.30 Odczyty — 21.00 Koncert mistrzów nowoczesnych — 22.30 Koncert.

Wiedeń, fala 217.2 m.

17.20 Muzyka dla dzieci — 17.40 Sprawozdanie tygodniowe z ruchu turystycznego — 18.00 do 19.30 Odczyty — 20.30 Komedja w 3 aktach „Zdrada i miłość“.

Sprawy towarzystw.

Katowice. W piątek, dnia 2-go marca b. r. o godz. 7-mej wieczorem odbędzie się na sali Domu Związkowego zebranie Związku mężów katolickich parafji św. Piotra i Pawła w Katowicach. Wykład p. dyr. Kęsy o Beskidach. O liczny udział prosi Zarząd.

Katowice. Stowarzyszenie stenografów systemu Stolze-Schreya-Balczyńskiej w Katowicach urządza dnia 1 marca br. (czwartek) o godzinie 7.30 wieczorem w szkole Jagiellońskiej zebranie miesięczne, na które się wszystkich członków zaprasza. Zarząd.

Lipiny. Zebrań Związku pracowników budowlanych i pokrewnych zawodów Z. Z. P. w czwartek, dnia 1 marca 1928 r. o godzinie 6 wieczorem w lokalu p. Janusa odbędzie się zebranie budowlarzy.

Ruda. W czwartek, dnia 1 marca 1928 r. o godzinie 4 po południu w lokalu p. Lepiarczyka odbędzie się zebranie budowlarzy.

Nakładem i czerpkami firmy „Katolik“ spółka wydawnicza z ogr. odp. w Bytomiu Śląsk Opolski. — Za redakcję odpowiada Franciszek Godula w Król. Hucie.

Rodaku i Rodaczko! Pamiętaj, że jeśli oddasz głos na tych, którzy szerzą niepokój i przeszkadzają rządowi Marszałka Piłsudskiego w odbudowie Państwa, będziesz zdrajcą ludu pracującego, — a więc głosuj na listę Nr. 1, Narodowego Chrześcijańskiego Zjednoczenia Pracy (Bezpartyjny Blok Współpracy z Rządem Marsz. Piłsudskiego)